

[Ett kött](#)

[Hustrun](#)

[Mannen](#)

[Fungerar det?](#)

[\(Forts. i nr 1/1982\)](#)

Den kristna familjen

”Skilsmässorna ökar, i storstadsområdena dominerar enpersonershushållen, abortsiffrorna är skrämmande, vårdnadstvisterna kring barnen blir fler, folk gifter sig i högre grad, sambor, separerar.”

Ovanstående stod att läsa i en av storstadstidningarna för en tid sedan. Det utgjorde underrubrik till en artikel om synen på familjen i vårt land. Familjelivets kris återspeglar sig tydligt i dessa ord. Det är uppenbart, att på samlevnadens område råder i det närmaste totalt kaos med allt vad det innebär av livstragik för både barn och vuxna. Hur har det blivit så? Orsakerna är flera och komplexa och vi skall här inte försöka analysera dem. Onda, familjefientliga krafter har drivit sitt spel. Utifrån moderna ideal och slagord som jämlikhet, oberoende och rätt att leva sitt eget liv har man framgångsrikt lyckats radera den s.k. kärnfamiljen. Den har spruckit i tusen skärvor, och bitarna söker nu ständigt nya kombinationer som kan ge rum åt de nya idealen.

Allt detta är en utmaning för den kristna kyrkan att möta. Ty hon har ett radikalt alternativ att bjuda. Även på detta område väntar sig kyrkans Herre att vi skall vara ett ”jordens salt”, som hindrar förruttnelse och medföljande ödeläggelse av relationerna mellan man och kvinna, barn och föräldrar. Men hur skall vi kunna vara det, om vi inte själva praktiserar Bibelns riktlinjer för äktenskap och familjeliv? Vad som behövs i dag är inte ett återvändande till gamla traditioner som förutsätter ett annat samhälle och

andra sociala system. Det är meningslös konservatism att drömma sig tillbaka till ”den gamla goda tiden” (som inte alls var så god). Att reagera på vår tids förfall på det sättet hjälper ingen. I god luthersk anda skall vi istället gå till Skriften. Den ger oss Guds egna anvisningar för den kristna familjen.

Vår kallelse är att i vår tid och i vårt samhälle med dess förutsättningar på bästa sätt förverkliga äktenskap och familjeliv enligt Guds vilja. Det är en fascinerande och progressiv uppgift. Så måste det också ha varit för de första kristna, när de förde ut kristendomen i den hedniska världen. Det romerska riket var stätt i sönderfall och stor moralisk upplösning, och man hade inte alls samma syn på äktenskap och familj som de kristna. De kom med något nytt och annorlunda. De byggde sin syn på familjen särskilt på de s.k. hustavlorna i Nya testamentet – ställen som innehåller Guds anvisningar för den kristna familjen i alla tider och i alla samhällen (Ef. 5:22-6:9, Kol. 3:18-4:1, 1 Petr. 3:1-7 m.fl. – ”hus” är ett vanligt uttryck i Bibeln för familj).

Vad vi här främst skall uppehålla oss vid är mannens och kvinnans relationer och olika roller i familjen.



Ett kött

Det absolut grundläggande i familjen är relationen mellan makarna. Den beskrivs av Jesus med orden: *”Så är de inte mer två, utan ett kött”* (Matt. 19:6). Det är ett oerhört starkt uttryck för vad äktenskapet innebär för en man och en kvinna. De har ingått i den mest nära, intima och djupa förening som är möjlig för två människor på jorden. ”Ett kött” betyder att de är att betrakta som en kropp, en person. Här finns inget utrymme för den i vår tid så omhuldade tanken på två självständiga människor, som lever ihop så länge det egna jaget och den personliga friheten inte allvarligt hotas. Mannen är inte längre densamme som förr och inte heller kvinnan. De har kompletterats med en kvinnlig respektive manlig del och utgör nu tillsammans en enda kropp.

Paulus refererar till Jesu ord om ”ett kött”, när han uppmanar männen att älska sina hustrur: *”De är ju deras egna kroppar. Den som älskar sin hustru älskar sig själv. Ingen har nånsin hatat sin egen kropp, utan den föder och sköter man, så som Kristus gör med Kyrkan”* (Ef. 5:28-29). Att vara ”ett kött” med någon innebär en så djup relation, att vad man än gör mot den andre – gott eller ont – så gör man det mot sig själv.

Makar som ser sitt äktenskap på detta sätt får naturligtvis helt andra förutsättningar att möta de frestelser och svårigheter som alla makar blir utsatta för i syndens värld. De är ett för livet och har som uppgift att alltmer fungera som en enda person. Därför är öppenhet och kommunikation av så fundamental betydelse i äktenskapet. Man måste lära känna varandra i alla avseenden – en process som pågår hela livet och som är både ljuv och smärtsam.

”Ett kött” är enligt Bibeln den starkaste relationen i världen. Den överträffar relationen barn-föräldrar, ty där sker med tiden ett viktigt lösgörande från varandra: *”Därför skall en man lämna sin fader och sin moder och hålla sig till sin hustru, och de två skall vara ett kött”* (Matt. 19:5, 1 Mos. 2:24). Detta innebär att mannen och hustrun i familjen primärt skall leva för varandra, inte för barnen. Mannen skall *”hålla sig till sin hustru”* och vice versa. Makarna skall naturligtvis alltid älska sina barn och ha djup omsorg om dem, men bindningen till dem får inte bli för stark. Det är varken bra för dem själva eller barnen. Makar som inte vårdat och utvecklat sin relation som ”ett kött”, utan låter barnen hålla ihop äktenskapet, får stora problem när de en dag blir ensamma. De kanske upptäcker, att de är två främlingar som inte har så mycket att säga varandra. I stället borde det vara så, att äkta makar ser fram mot den dag då barnen flyttar hemifrån och de kan få mer tid för varandra.

Enheten mellan man och kvinna i äktenskapet hedrar och ärar Skriften genom att använda den som en bild av förhållandet mellan Kristus som brudgummen och kyrkan

som bruden. *"Detta är en stor hemlighet. Jag tillämpar det på Kristus och Kyrkan"*, säger aposteln Paulus i Ef. 5:32. Enheten mellan Kristus och kyrkan är förvisso djupare och mer betydelsefull än den mellan makar. Föreningen med Kristus är evig. Men å andra sidan finns det inget finare och bättre på jorden att likna den vid än vid de två som blivit ett i äktenskapet.

Det förunnas dock inte alla att bli "ett kött" med en av motsatt kön. Och somliga föredrar att vara ogifta. Här kan det vara på sin plats att säga något om celibatet. Ibland ser man celibatet som något förmer än äktenskap och familj. Men det är inte riktigt rätt att se det så. Celibatet bygger inte på någon gudomligt instiftad ordning, utan är att betrakta som ett undantag från regeln, baserad på en särskild nådegåva. De ordnar och kommuniteter som i dag förespråkar celibatet hänvisar ofta till Paulus ord i 1 Kor. 7:8 om att det är bäst att likt honom förbli ogift. Men de missförstår aposteln. Han för i kapitlet inte någon generell diskussion om celibat kontra äktenskap, utan talar om att celibatet är att föredra i vissa svåra lägen: *"med tanke på det hårda betryck, ni lever under"* (1 Kor. 7:26). I förföljelsetider är det självfallet lättare att vara ensam än att ha en familj att ansvara och oroa sig för. Men inte ens då är celibatet att föredra, om man inte har gåvan att problemfritt kunna leva återhållsamt: *"ty det är bättre att gifta sig än att vara upptänd av begär"* (1 Kor. 7:9). Det normala är alltså äktenskap och familj, inte celibat. När Gud skapade man och kvinna sade han uttryckligen: *"Det är inte gott att mannen är ensam"* (1 Mos. 2:18). Och Jesus säger att celibatet inte är till för alla: *"Bara de som fått den gåvan"* kan ta emot det (Matt. 19:11).

Det är därför tragiskt när unga människor lockas att avlägga livstidslöften om att inte bli "ett kött" med någon annan. Det bör man inte göra ens om man tror sig äga celibatets nådegåva. Ty vem kan med absolut säkerhet i förväg säga att Gud för livet gett mig denna gåva? Äktenskapet är av Gud instiftat och hör med till det som skall tas emot med tacksägelse. Mannen behöver kvinnan och kvinnan mannen.

Att makarna i äktenskapet blir ”ett kött” innebär, som vi tidigare nämnt, att de kompletterar varandra. Det är inte två lika som förenas, utan två olika. I 1 Mos. 1:27 står det, om man översätter ordagrant, ”till manligt och kvinnligt skapade han dem”. Vår tid vill inte gärna tala om skillnader mellan man och kvinna. Den som gör det, misstänker man har fördomar eller sitter fast i förlegat könsrollstänkande. Men Bibeln talar helt naturligt och självklart om olika könsroller, och slår därtill fast att de är gudomligt givna skapelseordningar. Kvinna och man är olika, och de har olika huvudfunktioner i skapelsen. Skriften talar mycket distinkt om detta. Man kommer inte ifrån det med mindre än att texterna beskärs kraftigt eller utsätts för stora, kringgående rörelser.



Hustrun

Vad har då Skriften att säga till den kristna hustrun? Det första som alltid sägs i hustavlornas familjeavsnitt är det som de flesta predikanter i dag går förbi med generad tystnad: ”Ni hustrur, underordna er era män, så som ni underordnar er Herren” (Ef. 5:22). Så fort dessa ord uttalas uppstår en storm av harmfulla protester – även inom kristna led. Är det inte en gång för alla klargjort, att aposteln här bara återspeglar en annan tid och kultur som oåterkalleligen är förbi? Vi lever inte i något gammalt orientaliskt och patriarkaliskt samhälle, där kvinnan inte har något att säga till om och där hon ständigt måste hålla sig tre steg bakom sin man! Utvecklingen har gått framåt och kvinnorna behöver inte längre finna sig i gamla tiders orättvisor och förtryck.

Vi kan mycket väl förstå denna oro. Ty det är sant, att kvinnorna inte alltid behandlats på ett människovärdigt sätt. Det hör till kvinnorörelsens förtjänster, att den med kraft fört fram sådant i ljustet och krävt ändringar. Men ändå, här, liksom på många andra områden, blir vi ställda inför ett val. Antingen är Ef. 5:22 med paralleller Guds Ord eller så är den moderna jämlikhetsfilosofin den yttersta sanningen. Det är helt uppenbart att Ef. 5 inte låter sig omtolkas eller nedtonas, så att dess innehåll kan accepteras

ur modern jämlikhetssynpunkt. Vi måste, när det kommer till kritan, antingen ta avstånd ifrån detta ställe eller ta emot det som Guds Ord och praktisera det.

Här utgår vi ifrån att både aposteln Paulus och aposteln Petrus, som säger detsamma i 1 Petr. 3:1, talar Guds Ord, ingivet av den Helige Ande. Och för varje kristen hustru som gör likadant måste då frågan bli: Vad innebär det att underordna sig sin man? Det är tydligt, att det enligt Bibeln är en väsentlig sak i det kristna familjelivet, något som inte kan underlåtas utan att man bryter mot Guds bud.

Att underordna sig betyder att ställa sig under någons ledning, att rätta sig efter någons beslut, att lyda. Det grekiska ordet i grundtexten bjuder inga svårigheter. Det handlar entydigt om att vara underordnad, underställd, att ha någon över sig. Det grekiska verbets genus, medium, anger dock att det är fråga om något som skall ske inte av tvång, utan frivilligt och i kärlek.

Hustruns plats i familjen är under mannen. Men detta är inte ett uttryck för mannens överlägsenhet, utan för den ordning Gud vill ha i familjen. "*Gud är ju icke oordningens Gud, utan fridens*" (1 Kor. 14:33) säger aposteln, och det är främst ur den synvinkeln som hustruns underordning skall ses. Där det finns två som anser sig ha lika rätt att säga det sista avgörande ordet, där vet vi av erfarenhet, att ordning och frid (dessa ord är ofta synonyma i Bibeln) snart ersätts av oordning och ständiga tvister. I dag slutar allt fler äktenskap med skilsmässa på grund av att makarna hårt driver principen "jag har väl lika mycket att säga till om som du!". I en radikal bok hälsas denna utveckling med viss tillfredställelse. Där sägs bl.a.: "Vi tror inte det är någon tvekan om att skilsmässofrekvensen stiger i takt med kvinnomedvetenheten" (M Fredriksson, B Hansson. *Kärlek, jämlikhet och äktenskap?* W&W 1977). Kvinnan skall alltså hellre lämna sin man än att på något sätt underordna sig honom.

Den kristna hustrun kan däremot inte se det så, eftersom hennes innersta önskan är att förverkliga sig själv enligt Guds, hennes Skapares intentioner. Och dessa finns

nedlagda både i hennes natur och väsen och i den Heliga Skrift. Hon vet att när hon böjer sig för sin man, så gör hon det inte för att han i kraft av sin manliga styrka självsvåldigt har tagit kommandot, eller för att han som människa skulle vara förmer än hon. Hon gör det, därför att det är en Guds ordning. Hennes lydnad är alltid riktad mot Gud allena. Lydnaden för mannen är endast ett utflöde av detta.

Underordnandets princip är i sig aldrig något ont eller onaturligt i Bibeln. Kristus själv underordnade sig Fadern, när han vandrade här på jorden. Han *"antog tjänareskepnad, när han blev lik oss människor... och ödmjukade sig och blev lydig intill döden"* (Fil. 2:7, 8). Världens människosyn präglas i dag av hat mot alla former av underordning. Människan, menar man, är skapad att vara suveränt självständig och finner lyckan, när hon har full kontroll över sitt liv. Att foga sig är därför en dödssynd. Det är att ge upp sig själv. Så predikas överallt *"den nödvändiga olydnaden"*, den personliga revolten ur vilken den nya människan, som själv är sin egen Gud, skall framgå.

I Bibeln finner vi ett diametralt motsatt grundmönster. Där är människan skapad till att underordna sig. Frihet ligger inte i självständighet och oberoende, utan i livet under Gud och i totalt beroende av honom. *"Ty i honom är det som vi lever och rör oss och är till"* (Apg. 17:28). Utan Gud är man slav under sig själv, under synden och djävulen. Men vi är i stället skapade till att lyda Gud. Vi är återlösta för att lyda Gud (1 Petr. 2:24). Det himmelska livet, den slutliga friheten från synden, döden och djävulen, är ett liv präglad av fullkomlig, äkta och härlig kärlek till och lydnad för Gud. Då står vi *"inför Guds tron och tjänar honom dag och natt i hans tempel"* (Upp. 7:15).

Men här var det nu fråga om att hustrun skall underordna sig mannen, en vanlig syndig människa. Det är väl ändå inte samma sak som att underordna sig Gud! Nej, det är riktigt, såtillvida som att lydnaden för mannen inte får vara blind. Befaller han sådant som strider mot tron och det

kristna livet enligt Bibeln, så gäller principen att *"lyda Gud mer än människor"* (Apg. 5:29). Mot den man som behandlar sin hustru illa eller hindrar henne att leva som kristen bör man inleda kyrkotuktsförfarande enligt Matt. 18: 15-18, om han tillhör den kristna församlingen. Är han en icke-kristen (antingen från början eller genom avfall) och vill skiljas från sin hustru på grund av hennes tro, så får hon inte hindra honom (1 Kor. 7:15). Troheten mot Gud kan således i vissa fall leda till skilsmässa från mannen.

Men bortsett från detta viktiga undantag gäller det apostoliska ordet, att den gifta kvinnans lydnad för mannen är detsamma som att underordna sig Gud. Ty det står *"så som ni underordnar er Herren"* (Ef. 5:22). Och det skall ske *"i allt"* står det längre fram (v. 24). Det kan knappast sägas starkare. I dessa ord ligger dels en varning, dels en kraftig hjälp.

Hustrurna varnas för falska emancipationssträvanden som grundas på evangeliet. Den jämställdhet inför Gud som evangelium skänker åt både kvinna och man genom dopet och tron på syndernas förlåtelse (jfr Gal. 3:26-28) upphäver ingalunda Guds skapelseordningar för jordelivet. Tvärtom vill evangeliet frigöra hustrurna till att rätt underordna sig sina män *"i Kristi fruktan"* (Ef. 5:21). Hjälptill det får de genom att bakom sin man, även om han skulle vara vek och svag, se Herren själv. Mannen har av Gud fått ett uppdrag, ett ämbete, att vara hustruns och familjens huvud, dvs. han är anförtrodd ledarskapet. I tro på detta vet den kristna hustrun, att den lydnad och vörndnad hon visar sin man är lydnad och vörndnad för Herren Kristus själv.

Bibelns tal om att hustrurna skall underordna sig ser vi lätt som en begränsning eller nedvärdering av hennes möjligheter. Men så är det inte. Snarare rör det sig om ett värnande av hennes särskilda, av Gud givna kallelse. Hustrun befrias från ledarskapet, från huvudansvaret för familjens tillstånd och välfärd, för att helt kunna ägna sig åt det som är viktigare: att vara maka och mor. Att kvinnor kan göra det mesta av det som männen gör och göra det

lika bra behöver ingen betvivla. Men det finns livsviktiga saker som endast en kvinna kan utföra, och det är dessa som Bibeln slår vakt om och sätter i centrum för hustruns verksamhetsområde.

I 1 Mos. 2:18 står det att Gud skapade kvinnan, därför att mannen behövde *”en hjälp, en sådan som anstår honom”*. Hennes skapelsegivna roll är alltså att stödja och hjälpa mannen i hans livsuppgift. Erfarenhetsmässigt vet vi att mannen har svårt att klara sig utan kvinnan. Och det gäller inte bara i sexuellt avseende. Han behöver henne allra främst som en daglig livskamrat, en som han kan dela allt med. En man är ytterligt handikappad utan en hustrus engagemang, råd, tröst och uppmuntran. Kvinnan är född till medhjälpare och är som sådan oersättlig och oöverträffad. När den kristna hustrun på allvar går in i denna hjälparoll, välsignas hon av Gud och får uppleva den särskilda glädje som ligger i att få vara just kvinna och inte man.

Det andra som hör till hustruns ämbete är att vara mor. För den uppgiften har kvinnan utrustats unikt och underbart i både fysiskt och psykiskt avseende. Att generellt hävda att mannen är lika bra som kvinnan, när det gäller att vårda småbarn, är rent nonsens. En mors kvinnliga värme, mjukhet, känslighet och ömhet kan aldrig fullt ut ersättas av en man. *”En kvinna tar bättre hand om ett barn med sitt minsta finger, än en man med bägge sina händer”* var ett ordstäv som Luther ibland citerade. Det rymmer ett stycke sanning som står sig.

Vi vågar påstå att det finns genetiskt betingade skillnader mellan kvinna och man. Att kvinnan kan föda barn är ingen parentes, utan något som präglar hela hennes personlighet. En rad vetenskapsmän och psykologer understryker också moderns avgörande betydelse för barnets tidiga och grundläggande erfarenhet av livet och omvärlden. I alla tider har kvinnan tagit på sig den mest kvalificerade och känsliga uppgiften i människolivet: att vårda, hjälpa, leda och forma en ny liten människa som ser dagens ljus. Vill hon verkligen avhända sig den uppgiften? Kvinnan har i

Skriften ärenamnet *"en moder åt allt levande"* (1 Mos. 3:20). Vi står alla i tacksamhetsskuld till kvinnor som varit våra mödrar. Även Jesus, Guds Son, föddes och vårdades av en kvinna – av Maria, som kyrkan med vördnad kallar "Guds moder".

Den kristna hustruns uppgift är inte lätt, i synnerhet inte i vår tid. Samhället värderar inte kvinnan som mor, hemmafru och barnavårdare särskilt högt. Det är den jämställda yrkeskarriären som gäller. Moderskapet ger henne ingen status. Men Skriften gör det. Den skänker henne både identitet, värdighet och ära, när hon i tro på Gud går in i sin uppgift som kvinna. Och Gud skall rikt välsigna henne *"medan hon fyller sin kallelse som mor"* (1 Tim. 2:15). Ofta har han låtit henne få ett oanat kristet inflytande långt in i kommande generationer. I 2 Tim. 1:5 kan vi läsa om en gyllene kedja av tro som gick från mormor Lois till dottern Evnike och från henne till hennes son, den unge prästen Timoteus. Det har ofta varit mödrarna som med sina böner och sin fostran har skänkt kyrkan goda präster.



Mannen

I hustavlorna talar aposteln först till hustrurna och därefter till männen. Den ordningen följer även vi här. De farhågor som vi kan hysa inför Bibelns ord till hustrurna om att underordna sig, bör försvinna vid betraktandet av vad som sägs om mannens roll och ansvar i den kristna familjen.

"En man är ju sin hustrus huvud, på samma sätt som Kristus är Kyrkans huvud – fast han också är en Frälsare för denna sin kropp" (Ef. 5:23). Att mannen är sin hustrus "huvud" innebär helt enkelt, att han är hennes chef eller överordnande. Han är, som vi tidigare sagt, anförtrodd ledarskapet i familjen.

Men mannen har inte fått sin ledarroll för att utöva den efter sitt eget godtycke, utan endast med Kristus som förebild: *"Ni män skall älska era hustrur, så som Kristus älskade Kyrkan och gav sitt liv för henne"* (Ef. 5:25). Det

är ett ledarskap bundet till Kristi kärlek. Lägg märke till att budet att älska här riktas till mannen, inte till kvinnan. Givetvis skall även hon älska sin man. Men ansvaret för att introducera och representera Kristi kärlek, Kristi omvårdnad och Kristi herravälde ligger på mannen som ledaren i hemmet. Det är något mycket svårt som krävs av honom.

Mannen har således två viktiga saker att tänka på. Han har ledaransvaret, och det får han inte försumma. Han skall hålla i rodret, ha kontroll över vad som händer i hans familj och ta ansvar för alla viktiga beslut. Samtidigt skall han älska sin hustru och utge sig själv för henne. Det står i Ef. 5:28 att han är skyldig att älska henne. Det är hans plikt. Just detta med plikt är värt att särskilt observeras av oss nutidsmänniskor. Vi har nämligen lätt att främst tänka på den känslomässiga sidan av kärleken. Men känslorna skiftar från en dag till en annan och ligger utanför vår kontroll. Det aposteln Paulus har i tankarna är något mycket mer konkret och viktigt.

Vad är kärlek? Kärlek är att ge – ge av sig själv till en annan. Så beskrivs ju också Guds kärlek till oss. Han har skänkt oss sin enfödde Son! Överallt i Skriften innebär kärleken någon form av givande. Att älska sin hustru betyder alltså att ge henne allt vad hon behöver av gemenskap, stöd, hjälp, uppmuntran osv. Mannen måste *göra* något för henne. Det är sådan kärlek som är hans plikt. Kristus har givit sitt liv för församlingen. Och med det som förebild vet mannen var gränsen för hans kärlek till hustrun går: han skall vara beredd att dö för henne.

Ledarskap och kärlek, utan att det ena upphäver det andra, det är vad Gud kräver av mannen i hans förhållande till hustrun. Därmed står det också helt klart, att varje form av förtryck och tyranni är bannlyst och uteslutet. Mannen har att inför Gud göra räkenskap för hur han har förvaltat sitt ledarskap.

Låt oss se närmare på några konsekvenser av mannens ledarskapsroll i familjen. Den innebär att han har ansvar för familjens uppehälle. Han måste sörja för att hustru och

barn får kläder, föda, bostad och allt vad som hör till livets nödort. Mannen är i Skriften familjeförsörjaren, hustrun barnaföderskan med hemmet som sitt närmaste ansvars- och verksamhetsområde (1 Mos. 3:16-19, Ords. 31). Det betyder bl.a. att mannen skall se till hustrun inte belastas med dubbelarbete, så att hon dels måste sköta hem och barn, dels förvärvsarbete för familjens uppehälle. I det moderna samhället har som bekant just dubbelarbetet blivit en tung börda för många kvinnor. Förutom den rent fysiska belastningen drabbas de av rollkonflikter, skuldkänslor och psykiska besvär. Ofta leder det till sjukskrivningar. Det hör till mannens ansvar att göra allt vad han kan för att hans hustru, som är det ”*svagare kärlet*” (1 Petr. 3:7), det finare och känsligare verktyget i Guds hand, skall slippa sådant.

Nöd och fattigdom kan dock tvinga in även kristna hustrur i det naturvidriga slit som dubbelarbete innebär – för att familjen skall ha mat på bordet och tak över huvudet. Tyvärr har vårt samhälle skapat svåra problem för dem som väljer modellen med mannen som familjeförsörjare och hustrun som den som stannar hemma hos barnen. På allt sätt, inte minst skattemässigt, gynnas familjer med två inkomster, medan familj med bara en inkomst närmast straffas. Så når den familjefientliga jämställdhetspolitiken sina mål – att knäcka ”kärnfamiljen” med den klassiska mans- och kvinnorollen och förhindra det naturliga och bibliska familjelivet med dess arbetsfördelning.

Givetvis finns det inget förbud för en hustru att gå ut i arbetslivet, när hemsituationen medger det (t.ex. inga barn och svårighet att fylla ut tiden). Gud vill att både man och kvinna skall vara verksamma. Hustrurna har dessutom i dag ofta en gedigen skol- och yrkesutbildning bakom sig. I detta sammanhang kan det vara värt att påpeka, att det inte alls är så som somliga påstår, att Bibeln och kristendomen låser in kvinnorna i hemmet, avskärmar dem från yttervärlden och förbjuder dem att göra bruk av sina talanger. Sådant kan förekomma inom islam eller hinduismen, men inom kristendomen hör det inte hemma. Vad det istället handlar om är en prioritering, där barn och hem går först – något som har ovärderlig betydelse för

varje lands och samhälles välgång och framtid. Och här får den kristna familjen inte svika.

Vi har sagt att mannen har beslutsrätten i familjen. Hustrun får inte *"härskas över sin man"* (1 Tim. 2:12). Men detta är inget isolerat privilegium mannen har. Det ger honom inte rätt att styra och ställa hur som helst i familjen. Plikten att älska sin hustru gör att han måste fatta alla beslut i relation till henne. Det är hon, inte han själv, som står i centrum. Därför bör han lyssna till alla hennes synpunkter, förslag och invändningar. Mannen är mycket dåraktig, om han inte kan lyssna till hennes råd, ty han bör med Guds Ord veta, att *"genom visa kvinnor blir huset uppbyggt"* (Ords. 14:1). Hustrun kan många gånger vara mer klarsynt och klok än mannen.

Det förtroendefulla samrådet och samförståndsvägen skall därför vara det normala för äkta makar. Men det är alltid mannen som har det slutgiltiga ansvaret för vad som händer och sker i familjen. Det är också i linje med detta som Bibeln knyter syndafallet och dess följder till Adam, inte till Eva som syndade först. Se Rom. 5:12 ff.

Liksom Kristus alltid har sin kyrkas bästa för ögonen, måste mannen ständigt låta sin hustrus väl och ve styra sina tankar och handlingar. Han måste lyssna till hennes problem, sätta sig in i hennes situation och försöka förstå henne. Han får inte heller vara främmande för att hjälpa till i alla hemsysslor och hushållsbestyr. Dels behöver hustrun, som alla andra, vila och omväxling. Dels ligger det en särskild glädje i att få arbeta gemensamt med hemmet och dess dagliga skötsel. Det är illa, när mannen så går upp i sin yrkeskarriär, att han inte får tid med hem och familj, utan lämpar över allt på sin hustru. Aposteln Petrus (som var gift) förmanar männen att *"på ett förståndigt sätt"* leva tillsammans med sina hustrur, då ju hon är *"det svagare kärlet"*. Och han tillfogar en allvarlig varning: *"så att era böner inte blir hindrade"* (1 Petr. 3:7).

Den som läser om hemmafrun i Ords. 31 finner där ingen passiv, hämmad och undertryckt kvinna, utan en fri och glad människa som aktivt utvecklar sin mångsidiga

begåvning. Hon är idérisk och företagsam, full av skaparlust: *”Hon har planer på en åker, och hon skaffar sig den. Av sina händers förtjänst planterar hon en vingård”* (v. 16). När den kristne mannen läser detta kapitel, bör han inte sucka och tänka: Ack, att jag hade en sådan hustru! Han skall istället allvarligt fråga sig: Har jag gett min hustru någon möjlighet att bli sådan?

Den allra viktigaste uppgiften mannen har i den kristna familjen är det andliga ledarskapet. Det innebär att han skall låta Guds Ord och bönen få främsta platsen i hemmet. Josuas bekännelse, *”Jag och mitt hus, vi vill tjäna HERREN”* (Jos. 24:15), bör särskilt vara mannens motto. Att samla familjen till husandakt och bibelstudium, att ta med familjen till kyrkan, att låta barnen få kristen och biblisk undervisning, allt sådant hör med till den kristne mannens ansvar. Han måste vårda det andliga livet i familjen, vara präst i sin husförsamling. Det är betecknande, att Nya Testamentet i uppräknningen av de kvalifikationer som krävs för det offentliga prästämbetet särskilt nämner att *”väl förestå sitt eget hus”* (1 Tim. 3:4-5).

[\[^\]](#)

Fungerar det?

Vi har här försökt återge något av vad Bibeln lär om mans- och kvinnorollen i den kristna familjen. Vi frågar oss till sist: Kan det verkligen fungera i vår tid?

Visst kan det det. Gud ger inga anvisningar för hemmet för att förbittra tillvaron för makarna, utan för att rikt välsigna dem och ge dem glädje och frid i sina relationer. När de söker inrätta sitt hemliv efter Guds vilja, slipper de den rollkonflikt och identitetskris som många upplever i dag. De får leva i den härliga rikedom som just olikheten skapar. De är olika – men lemmar i samma kropp.

En viktig förutsättning för att det skall fungera är dock att makarna är ett i tro och lever i och av Kristus, kärlekens och det nya livets källa. Ty det är ett ofrånkomligt faktum, att inom hemmets väggar bor syndare. Både mannen och

hustrun kan misslyckas alldeles förfärligt ibland. Däri skiljer sig inte den kristna familjen från andra familjer. Men vad som skiljer dem från andra är att man vet vad man skall göra: bekänna sin synd och ta emot förlåtelse av Kristus. Upprättade av evangelium kan de ständigt på nytt gå vidare med att i Andens kraft förverkliga den kristna familjen. (Forts i nr [1/1982](#))

S.B.

